Donderdag 9 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4355

AMIGOE DI CURAÇAO

KOOPT STEEDS BIJ Meubel Etalage | Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.. | Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858: Postbus 80, Willemstad. | Drukkerij en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38. | Kantoor benodigdheden GENERAL OFFICE SUPPLY

Patton valt aan in Oost-Frankrijk.

Strijd op Walcheren bijna beslecht.

Winter-offensief op til, zegt Stalin.

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

door

JAMES LONG.

Pattons voetknechten, die Woensdagmorgen in de regen een aanval openden tussen Metz en Nancy na een gordijnvuur van drie uren, hebben hun front uitgebreid tot 40 kilometer en kwamen tot 5 kilometer vooruit in de modder en het verslechterende weer. Op 25 kilometer ten Zuid-Oosten van deze bult over de rivier de Seille hamerden de Noordamerikanen nog een wig van anderhalve kilometer in de nazie-stellingen ten Noorden van het Rijn-Marne Kanaal op 30 kilometer ten Oosten van Nancy en niet verder dan van Sarrebourg. Berichten van het doorweekte front gaven te kennen, dat de Duitsers hun evenwicht nog niet herkregen hebben na de schok van de eerste aanval en dat de tegenstand niet toegenomen is door de gebruikelijke tegenaanval of de aanvoer van reserves.

Er worden geen belangrijke veranderingen tijdens de nacht gemeld van de fronten ten Zuiden van Metz. 16 Dorpen werden in totaal genomen op de eerste dag van Pattons opmars. Verder ten Noorden is Hodges nog in het bezit van het grootste deel van het dorp Vossenack en staan zijn troepen ten Westen van Schmidt. De Noordamerikanen bevinden zich ongeveer 1800 meter verder dan de linie van waaruit zij bijna een week geleden een frontaanval deden en waarbij zij oorspronkelijk winsten boekten van meer dan 3 kilometer.

Alle Duitse tegenstand op Walcheren is thans ingestort met uitzondering van twee kleine groepen rondom de dorpjes Buttinge en St. Laurens op enkele kilometers ten Noord-Westen van Middelburg. Vrouwepolder aan de Noordkust werd bevrijd.

Ten Zuiden van het Hollands Diep woedden bittere gevechten op de toegangswegen naar de vernielde brug. van Moerdijk. Poolse en Noordamerikaanse troepen drongen door betonnen verdedigingswerken heen en wierpen de vijandelijke achterhoeden uit Moerdijk. De vijand is thans samengeperst in een kleine driehoek aan het Zuidelijk einde van de vernielde brug ten Oosten van het stadje.

Kanonstellingen te Duinkerken werden Woensdag aangevallen door jagers met raketkanonnen. Transportdoelen werden in Nederland aangevallen, vooral het gebied van Utrecht. Het spoorwegstation te Weeze ten Zuiden van Goch werd bestookt door jagers met raket kanonnen. Jagerbommenwerpers vielen verschillende doelen in West-Duitsland aan (Parijs, (AP) 9.11).

HET BESLISSENDE OFFENSIEF ZAL SPOEDIG BEGINNEN.

door

W. W. HERCHER.

De onbuigbare Russische legers begaven zich in stelling voor wat Stalin noemde „het beslissende offensief tegen de vitale centra van Duitsland".

Op grimmige wijze worden manschappen en materialen saamgetrokken langs het Oostfront, waar er een luwte in de strijd heerst, doch reeds laaien nieuwe en misschien grotere slagen op in enkele strategische sectoren.

„Het Rode leger en het Sovjetvolk zijn gereed nieuwe vernietigende slagen toe te brengen aan den vijand", verklaarde Stalin in een dagorder, welke hij uitgaf op de 27e jaardag van de Russische revolutie.

„Het Rode leger en de legers onzer bondgenoten nemen de eerste stellingen in voor een beslissend offensief tegen de vitale centra van Duitsland. Thans is het de taak om Hitlerisitsch Duitsland te verpletteren binnen de kortst mogelijke tijd".

Zijn woorden betekenden een enorme wintercampagne langs het gehele grote front. Een der eerste nieuwe slagen zal vermoedelijk toegebracht worden aan Boedapest, welke stad belegerd wordt door Maarschalk Malinovsky's 2e Oekraïne-leger. De stad loopt steeds meer gevaar omsingeld te worden.

Berlijn melde nieuwe concentraties van Sovjet-tanks in de buitenwijken van Boedapest, terwijl Kolonel Ernst von Hammer, de militaire commentator voor het Duitse nieuwsagentschap, verklaarde, dat de Russen aanvielen uit hun bruggenhoofden over de Teiss ten Noorden van Szolnok en er in slaagden naar Boedapest op te rukken uit het Oosten.

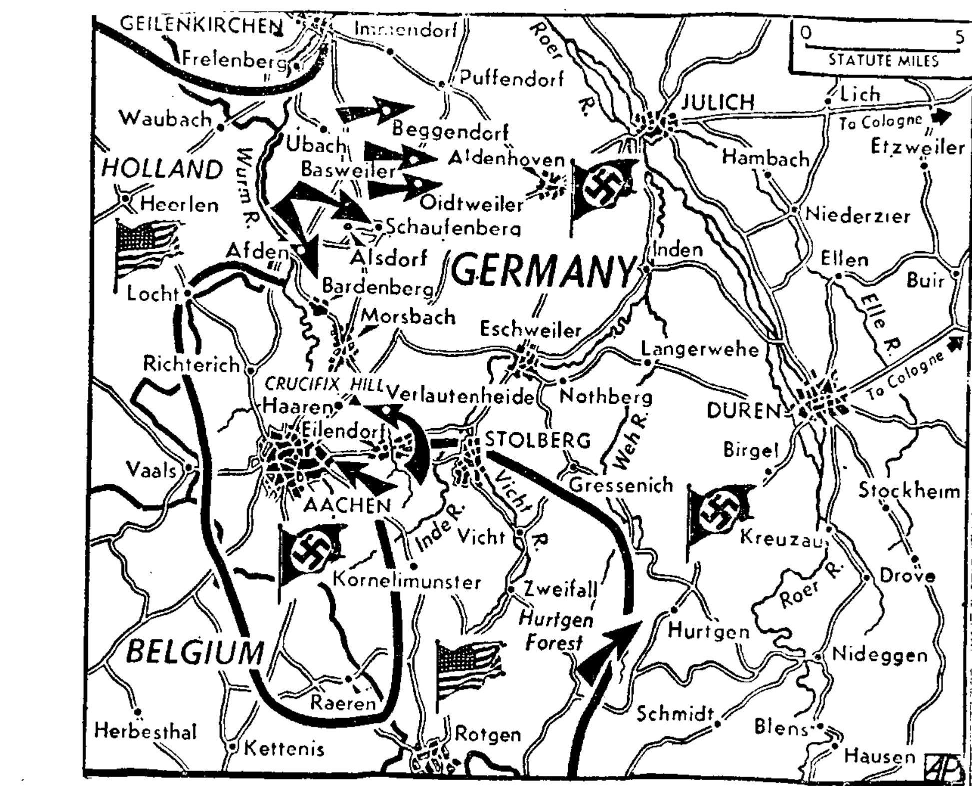
Nog een snelle opmars door de Donau-vallei ten Noorden van Boedapest werd gemeld door de radio van Marokko in een uitzending welke te Londen werd opgevangen. Voorts werd gezegd, dat de Duitse bewegingen achter de linies ernstig gehinderd worden door het verkeer van vluchtelingen op de wegen. Zware stortbuien belemmeren reeds vier dagen lang de verrichtingen ten Zuid-Oosten van Boedapest.

Verhalen omtrent opstootjes binnen Boedapest blijven binnenkomen van Europese radiostations.

Het station van Parijs zeide, dat straatgevechten plaats vonden in Pest, het deel van de stad op de Oostelijke oever van de Donau, en dat sommige Hongaarse soldaten en arbeiders zich voegden bij Malinovsky's strijdkrachten.

De radio van Brussel zeide, dat volgens berichten van onzijdige correspondenten het Sovjet-geschut in Pest is opgesteld. Er is evenwel geen aanwijzing uit Moskou, dat de Sovjet-troepen zich in feite binnen de hoofdstad bevinden.

Een ander front waar spoedig nieuwe zware aanvallen gedaan zouden kunnen worden strekt zich van Tukums in Zuidoostelijke richting uit naar de Baltische havenstad Liepaja in het Westen van Letland. Ten Westen van deze linie hebben de Russen meer dan 30 Duitse divisies ingesloten (Londen, (AP) 8.11).

Hoewel Aken reeds genomen waar het Noordamerikaanse 1e gewikkeld is. Men valt aan in de bos van dezelfde naam. Schmidt is, kan men op dit kaartje zien leger tegen den vijand in gevecht richting van Hürtgen door het werd door de Duitsers hernomen.

40.000 GEVANGENEN.

Roger Greene, die zich met de Geallieerde legers in Nederland bevindt, seint als volgt: Een hoge Britse officier zeide dat Montgomery's offensief van een maand in het Zuid-Westen van Nederland tussen de 38.000 en 40.000 gevangenen heeft opgeleverd en de Duitsers verdreven heeft uit een gebied van 30 kilometer diepte aan een front van 65 kilometer (Met de Geallieerde legers in Nederland, (AP) 8.11).

WILSON TOT ZIJN TROEPEN.

Generaal Sir Henry Maitland Wilson, de Opperbevelhebber der Geallieerde strijdkrachten in het Middellandse Zeegebied, zeide tot de troepen in Italië, dat de overwinning zeker is. Hij drong er op aan ervoor te zorgen, dat deze niet te lang zal worden uitgesteld. In een dagorder ter gelegenheid van de tweede jaardag der landing in Noord-Afrika prees hij de Geallieerde troepen voor de „grote overwinningen" die zij reeds geboekt hebben (Rome, (AP) 8.11).

BOMBARDEMENTEN OP DUITSE CONCENTRATIES.

Liberators van de Noordamerikaanse 15e luchtmacht bestookten vijandelijke troepenconcentraties langs de ontsnappingswegen door Joegoslavië uit Hellas voor de tweede achtereenvolgende dag. Samenscholingen werden getroffen bij Mitrovica, Prijepolce en Sjenica. Alle liggen in het gebied op 175 tot 215 kilometer ten Zuiden en Zuid-Westen van Beograd (Rome, (AP) 8.11).

DE STRIJD OP LEYTE.

door

C. YATES MCDANIEL.

De slag op de weg naar Ormoc woedt nu reeds vier dagen. De Noordamerikaanse 24e divisie is in strijd gewikkeld met afdelingen van vier Japanse divisies in verblindende regenbuien. Het gevecht is nog onbeslist in de bergen rondom de hoefijzerbocht met het dorpje Limon als brandpunt. Geen van beide partijen beweerde de overwinning behaald te hebben. De nieuwbenoemde Japanse generaal Tomoyuki Yamasjita verklaarde slechts dat de Noordamerikanen „zullen ondervinden dat de condities in de Philippijnen geheel verschillend zijn". „Hier in de Philippijnen hebben wij vrij spel voor onze oorlogvoering."

Opmerkelijk was het, dat in deze radiorede geen melding werd gemaakt omtrent de feitelijke voortgang van de gevechten op Leyte.

MacArthurs communiqué maakte in het geheel geen melding van de strijd in andere gebieden op Leyte (MacArthurs Hoofdkwartier in de Philippijnen, (AP) 9.11).

POSITIE DER DEMOCRATEN VERSTERKT

De Democraten versterkten hun positie in het Congres en veroorzaakten de nederlaag van Senator Gerald P. Nye van North Dakota en Afgevaardigde Hamilton Fish van New York, die steeds bittere critiek geleverd hebben op Roosevelt en dikwijls door de bestuursleiders uitgemaakt zijn voor „isolationisten".

De Democratische Gouverneur John Moses versloeg Nye. Fish viel voor Augustus Bennet, een Democratischen coalitie-candidaat.

In de verkiezingen voor de Senaat hebben de Democraten thans 16 zetels gewonnen en de Republikeinen 8, 11 Zijn nog onbeslist. Wosendagmiddag wezen de cijfers aan, dat reeds 211 Democraten verkozen waren voor het Huis van Afgevaardigden en 119 Republikeinen. De Republikeinse Senator Robert Taft van Ohio scheen wederom verkozen te zullen worden niettegenstaande de oppositie van het bestuur doch de Republikeinse Afgevaardigde Melvin Maas van Minnesota, een uitgesproken tegenstander van het bestuur, scheen tot de nederlaag gedoemd te zijn door den Democraat Frank Starkey (Washington, (AP) 8.11).

ARGENTIJNS BLAD OVER ROOSEVELTS VERKIEZING.

Het Argentijnse blad „La Nación" zeide in een hoofdartikel, dat de Noordamerikaanse verkiezingen „een nieuw bewijs leveren van de levende heilwerkzaamheid der democratie vergeleken met de onverantwoordelijke regimes welke de wereld geschokt hebben en geworpen hebben in de chaos, waarin zij zich thans bevindt". Hieraan voegde het blad toe, dat dit plaats vond op een tijd, dat de totalitaire regeringen hun laatste stuiptrekkingen maken.

„Roosevelts overwinning versterkt de opstanding der democratische instellingen", aldus vervolgde „La Nación". „Roosevelt heeft opgehouden staatsman van één natie te zijn; zijn wijs vooruitzicht en beleid tegen de elementen welke de vrije instellingen en regelen der beschaving bestrijden hebben hem gedurende de twaalf jaren van zijn bestuur veranderd in den vertegenwoordiger der menselijke idealen en een glorierijk symbool van de demooratie" (Buenos Aires, (AP) 9.11).

BULGARIJE BREEKT MET JAPAN.

De Bulgaarse regering heeft de betrekkingen verbroken met Japan en deelde dit den Japansen Gezant Yamaji mede. De Japanse staf blijft voorlopig in Sofia tot regelingen getroffen zijn met een beschermende mogendheid (Sofia, (AP) 9.11).

AANVAL OP MERSEBURG.

Een kleine strijdmacht van 350 Noordamerikaanse zware bommenwerpers, bewaakt door 850 gevechtsvliegtuigen, vloog naar Midden-Duitsland om een aanval te doen op de fabriek voor kunstmatige olie te Merseburg (Londen, (AP) 8.11).

HULL NOG ZIEK.

De waarnemende Secretaris van Buitenlandse Zaken Edward Stettinius deelde mede, dat Cordell Hull zeer goed vooruitgaat. Hull ligt reeds meer dan twee weken in het Bethesda marinehospitaal met een keelziekte (Washington, (AP) 8.11).

Het nieuws van vandaag.

Generaal Patton roert zich weer. Zijn troepen hebben gistermorgen in Oost-Frankrijk een aanval geopend waarbij zij het riviertje de Seille overstaken en een twaalftal dorpen veroverden. De Duitsers werden verrast, zij reageerden zelfs niet als gewoonlijk met een ogenblikkelijke tegenaanval.

Doch er zijn tekenen, dat het weer Patton niet gunstig is. Het regent voortdurend en als het regent is het natuurlijk moeilijk de hele boel in vuur en vlam te zetten. Het zal dus nog moeten blijken of aan deze aanval een ander lot beschoren is als aan de aanval, welke het leger van Hodges bijna een week geleden in het bos Hürtgen binnen de Duitse grens opende.

Bijna al het terrein, dat daarbij veroverd werd, ging weer verloren in felle Duitse tegenaanvallen.

Ten Zuiden van de Maas en het Hollands Diep werden de laatste nazies uitgeroeid. Zij zijn al uit Moerdijk verdreven doch klampen zich nog vast aan het Zuidelijk bruggenhoofd van de vernielde brug.

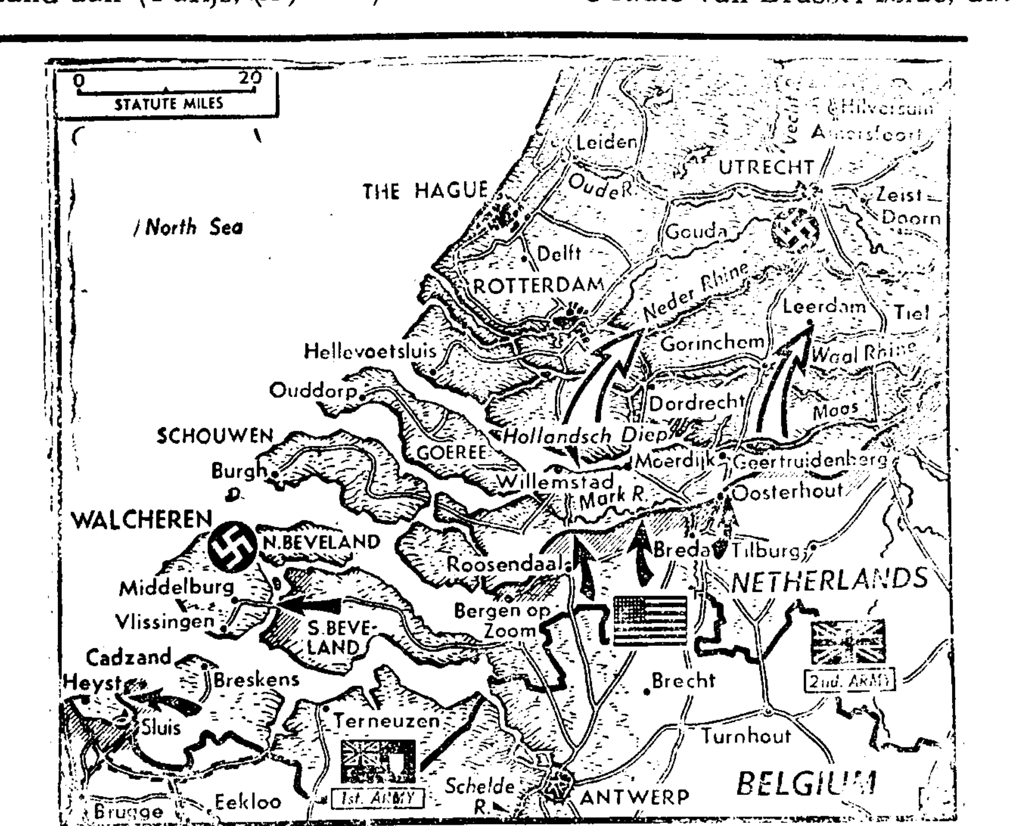
Op Walcheren is de strijd bijna beslecht. Vrouwepolder aan de Noordkust is ook al genomen en midden op het eiland vechten nog enkele vijandelijke groepjes. De Geallieerde luchtmacht helpt waar het water de opmars der Britse troepen belemmert. Doch ook elders in het land worden doelen uit de lucht gebombardeerd en beschoten. De spoorlijnen in het gebied van Utrecht moesten het voornaal ontgelden en in het Westen van Duitsland werden o.a. de bruggen Dusseldorf en Keulen aangevallen.

Moskou zegt, dat er niets te melden is van het Oostfront ook niet van Boedapest, waar de Russen volgens onbevestigde berichten reeds kanonnen in Pest zouden hebben opgesteld. Er is echter een groot winteroffensief op til, gezien een dagorder van Maarschalk Stalin waarin hij belooft dat spoedig de beslissende slag aan Duitsland zal worden toegebracht.

In het hoge Noorden is het al volop winter. Noorse troepen vechten er zij aan zij met de Russen ter bevrijding van hun land.

Op Leyte in de Philippijnen neemt de slag op de weg naar Ornoc in felheid toe. Hoe de toestand in andere sectoren is werd niet te kennen gegeven door het Hoofdkwartier van MacArthur.

In Birma is Fort White genomen. een sterkpunt dat sedert lang het doel was van de Britten.

Met uitzondering van enkele groepjes zijn de Duitsers thans geheel teruggedreven over de Maas en het Hollands Diep. De strijd op Walcheren is bijna beslecht. Er is evenwel geen bevestiging van een Geallieerde landing op Schouwen.

Het Oostpoolse vraagstuk

Churchill en Stalin zijn het dezer dagen in principe eens geworden in zake de Poolse grensregeling. Dat wil zeggen, dat in de eerste plaats een deel van het vooroorlogse Polen aan Rusland komt en dat door een min of meer gedwongen toenadering tussen de wettige Poolse regering van het Lublin-comité een voorlopige regering op Pools gebied zal worden gevestigd die vriendschappelijk gezind is jegens Engeland zowel als Rusland.

Churchill wees erop, dat terwijl Engeland indertijd de onafhankelijkheid van Polen gegarandeerd heeft — en inderdaad: de directe aanleiding tot de oorlog was de invasie van Polen door de nazies — Engeland zich niet gebonden heeft ten opzichte van de toekomstige grenzen van Polen. Volgens Churchills mening zou de oude Curzon-linie de beste grens voor Polen zijn, die in 1919 door de Volkenbond als zodanig werd vastgesteld en die het Westen van de Oekraïne en van Wit Rusland aan de Sovjet-Unie toekende.

Het eigenaardige bij deze geschiedenis is natuurlijk, dat noch Churchill, noch Stalin, noch de Poolse regering in Londen op het idee komen, dat zij eigenlijk verre van „democratisch" handelen door zómaar te beschikken over grote stukken land zonder de bevolking van dat land erin te kennen, die toch eventuel haar eigen ideeën over hare politieke wensen zou kunnen hebben. Maar dat is niet zo eigenaardig als het schijnt, want het plebisciet — de enige juiste vorm om zoiets te beslissen — is tot onzerve alleen in Zwitserland een bruikbaar instrument gebleken.

Bezien uit het oogpunt van „democratische" beginselen is een plebisciet natuurlijk een ideaal instrument. Men wil weten, als regeerder, wat er met een bepaald gebied moet gebeuren. Dan raadpleegt men de bevolking. In Zwitserland wordt dit instrument betrekkelijk vaak gebruikt, en is een grondwettelijk instrument. Maar daar is het natuurlijk alleen toegepast op het gebied van interne wetgeving, en het is de vraag of het daar werken zou als het ooit gebruikt mocht worden in geval er in enig kanton twijfel ontstond of dat kanton in de Zwitserse Bond zou blijven of zich bij een der buren zou aansluiten.

In alle andere gevallen is het instituut van het plebisciet gebruikt om na te gaan, bij welk van twee buurlanden een bepaalde grensstreek naar de mening der bevolking moest behoren, en het instituut heeft steeds gefaald omdat zo'n plebisciet steeds plaatsvond onder bepaalde politieke druk, zelfs als de landstreek in quaestie gedurende het plebisciet gesteld werd onder neutrale administratie. Toen indertijd het Silezische plebisciet plaatsvond werd van Duitse zijde beweerd, dat de „neutrale" plebisciet-commissie anti-Duits was en van Poolse zijde werd geklaagd, dat Duitse „veem-gerechten" en „vrijtroepen"— die voorposten van het nazie-régime lang voor het nazie-régime bestond — de bevolking intimideerden.

En toen het plebisciet in het Saargebied in 1935 — dus twee jaar, nadat de nazies aan het bewind gekomen waren — gehouden werd, onder internationaal, neutraal toezicht, klaagden de nazies — natuurlijk! — dat dit neutrale toezicht de Fransen begunstigde. Maar van nazie-zijde werd een intimidatie der bevolking georganiseerd, zó onbeschaamd, dat het een opzienbarend schandaal werd. Maar dat soort Frans-Briste politiek, dat later „München-politiek" genoemd werd, durfde niet te protesteren.

De zaak is, dat de wereld niet zijn is voor het instituut van het plebisciet, als dit grensregelingen betreft. Geen regering, geen plaatselijke autoriteit, plaatselijke bevolking is er eerlijk genoeg voor.

Bij een grensregeling tussen Rusland en Polen komen er echter andere factoren bij. Rusland bezigt als voornaamste argument dat een gedeelte der bevolking van het Polen van vóór 1939 ethnisch werkelijk Russisch is, maar daarnaast pleit, dat Rusland om strategische redenen bepaalde grens-rectificaties behoeft, die buiten het technische argument vallen. In wèl-ingelichte kringen verluidt, dat deze rectificatie vooral het noorden, dus het dichtst bij de Oostzee gelegen gebied, zou betreffen. De Russen wensen, volgens die inlichtingen een grens, die in Oost-Pruisen, ten westen van Koningsberg, zou beginnen, en vandaar bijna oostelijk zou lopen tot Grodno; vandaar zuidelijk tot Brest Litowsk en verder zuidelijk tot Rawa Russka en de Tsjechoslowaakse grens. Dit zou Lwów en het gehele Poolse gebied ten oosten daarvan, dat ook vóór 1914 niet tot Russisch Polen behoorde, aan Rusland geven, en wat het noordwesten aangaat, niet alleen een flink stuk van Oost-Pruisen, maar ook het gehele gebied van Wilna, dat Polen indertijd met geweld — en, naar Churchill in zijn rede beklemtoonde, tegen de wil van de Volkenbond — aan Lithauen ontnomen heeft.

In de tweede plaats, dat Rusland nog steeds niet van plan schijnt, de Poolse regering in Londen te erkennen als een regering, die namens het Poolse volk kan spreken.

Dit is in zekere opzicht te begrijpen, want de Poolse uitgeweken regering was voor 1939 weliswaar anti-Duits, maar nog Zij was anti-Duits, maar nog véél meer anti-Russisch, omdat zij de toestand in Duitsland, zelfs na 1933, volkomen onderschattend, het Sovjet-regime voor veel agressiever hield dan het nazie-regime.

Deze opvatting bleef bestaan zefs toen de nazie-agitatie in Dantzig tegen de Polen al was gestegen tot feitelijk geweld.

De waarschijnlijkheid is thans groot, dat over enige weken, maanden misschien, de zegevierende Russische legers de Duitse troepen verdreven zullen hebben uit heel Polen. Wat belet den Russen, dan met of zonder plebisciet, het Poolse volk, onder leiding van dat Poolse comite, te later stemmen voor aansluiting bij de sovjet-unie?

Het is niet onwaarschijnlijk, dat de verklaringen van Stalin ten opzichte van een sterk en onafhankelijk Polen, waarop Churchill zich in zijn rede beriep, betrekking hadden op een dergelijke gebeurtenis. En het is niet minder waarschijnlijk, dat Churchill dit volkomen beseft, al is hij te veel politicus om dit onomwonden toe te geven.

Churchill is te zeer realist om niet te beseffen, dat straks de lakens in Polen uitgedeeld zullen worden, niet door de Poolse regering in Londen, maar door de sovjet-autoriteiten in Moskou, en te verstandig om te wedden op het verkeerde paard. Vooral als het een paard is, dat in 1939 een „non-starter" gebleken is.

Contacthoekje van de Curaçaose R. K. Partij.

No. 7.

In de voorgaande hoekjes hebben wij het zo af en toe eens over onze „plichten en rechten" gehad.

Om de grote belangrijkheid willen wij er in dit hoekje nog iets meer over zeggen.

Plichten en rechten zijn twee afzonderlijke zaken, doch behoren toch wel zeer dicht bij elkaar.

Men kan niet over plichten spreken, zonder aan rechten te denken, en andersom eveneens. Wat voor de een plicht is, is dikwijls het recht voor een ander.

Waarom wij dan steeds eerst plichten noemen en dan pas rechten?

Omdat men in de meeste gevallen pas rechten verkrijgt door het vervullen van zijn plichten.

Door onze plichten te vervullen tegenover God, de H. Kerk, de Staat, het Gezin, onszelf, onze wreknemer, onze werkgever, onze gemeenschap waarin wij leven, enz. krijgen we ook rechten.

Hoe vervullen wij die plichten en welke rechten krijgen wij daardoor?

Wij willen hier enkele in het kort noemen.

Onze plichten tegenover God zijn: de onderhouding van Zijn 10 Geboden, en verdere voorschriften welke de H. Kerk, krachtens Haar bevoegdheid voor Haar leden voorschrijft. Nu mag het tegenover God enigszins oneerbiedig schijnen om van rechten te spreken; maar toch heeft God zelf gezegd: „Wie bidt wordt zalig" en: „onderhoudt Mijn geboden en gij zult zalig worden". Aan Gods woord twijfelen wij natuurlijk nooit.

Tegenover de H. Kerk, door Christus zelf gesticht, hebben wij de plicht te gehoorzamen aan en eerbied te betuigen aan het zichtbare Hoofd der H. Kerk, de Paus van Rome, de Plaatsbekleder van Christus hier op aarde en de plaatsvervangers: de Bisschoppen, alsmede de voorschriften der H. Kerk, gebaseerd op de geboden Gods, op te volgen. Hierdoor verkrijgen wij het recht gebruik te mogen maken van de genademiddelen dier H. Kerk, de H. Sacramenten, om onze zaligheid te bereiken.

Tegenover de Staat hebben wij de plicht, aan het gezag te gehoorzamen, ons als goede burgers te gedragen, en ons aan de wetten, voorschriften, regelingen enz. die gemaakt zijn in het belang van de Staat en zijn inwoners, te houden. Daartegenover hebben wij dan het recht op bescherming door den Staat, tegen alles wat ons bestaan, de rust en de orde, onze vrijheid of ons zijn, zou willen bedreigen. Dit doet de Staat door wetten, voorschriften, enz.

Tegenover het Gezin hebben wij de plicht, hetzij als hoofd, hetzij als lid, te zorgen dat evenals wij zelf, ieder ander uit dat gezin zijn plichten doet, zoals die hier worden opgenoemd, alsmede de plichten tegenover het gezin zelf, t.o.v. orde, regel, rust, godsdienstigheid, arbeidzaamheid, eerbied en achting jegens elkander en andere, beoefent. Het gezin en zijn leden krijgen daardoor het recht op bescherming van Kerk en Staat tegen alles wat het gezin in zijn bestaan, zou willen bedreigen, vooral tegen die oorzaken, waardoor tegenwoordig helaas zoveel orde en geluk in het gezin worden verstoord, gezinnen uit elkaar worden gerukt en zelfs gezinnen voor altijd worden verwoest, hetgeen tot ondermijning van de Staat en zijn gezag moet voeren. Immers verschillende wij vroeger reeds in No: 4 dat de Staat wordt gevormd door de gezinnen tezamen. Als de onderdelen dier Staatsmachine niet meer deugen, zal de Staat zelf niet meer kunnen draaien zoals het behoort, met al de slechte gevolgen van dien.

Tegenover onszelf hebben wij de plicht alles te doen wat voor ons eeuwig geluk en ons tijdig welzijn nodig is, en alles te laten wat daarvoor schadelijk kan zijn. Wij hebben dan ook het recht gebruik te mogen maken van de hulpmiddelen van Kerk en Staat, en op de bescherming van Kerk waar dit nodig is tegen slechte en belemmerende invloeden van buiten.

Tegenover onze naaste en de gemeenschap geldt voor ons dezelfde plicht als hiervoor voor onszelf opgenoemd. Wij hebben dan ook het recht dat onze naaste en de gemeenschap zich op dezelfde manier te onzen opzichte zullen gedragen.

De werknemer heeft tegenover zijn werkgever de plicht hem de nodige eerbied te betuigen, zijn arbeid zo goed mogelijk te leveren, op tijd te beginnen, geregeld door te werken, niet te vroeg te eindigen, het hem voor zijn arbeid uitgeleende gereedschap vakkundig te gebruiken, het materiaal met overleg te bewerken en als des werkgevers eigendom te beschouwen, kortom den werkgever noch in zijn goed, noch in zijn persoon te benadelen, en alles te doen wat t.o.v. zijn arbeid voor zijn werkgever van belang kan zijn.

Daartegenover heeft hij dan ook het recht op een behoorlijke behandeling door den werkgever, behoorlijke betaling door den werkgever, geen uitbuiting van arbeid, behoorlijke sociale voorzieningen, welke laatste desnoods door het Staatsgezag moeten worden opgelegd.

Hiermede zijn meteen de plichten en rechten van den werkgever t.o.v. de werknemer aangeroerd.

Het spreekt vanzelf dat wij hiervoor slechts in het kort, zonder aanspraak te willen maken op volledigheid, iets over plichten en rechten hebben geschreven. Over elk dezer plichten en rechten zijn boekdelen geschreven met uitspraken van zeer knappe en bekwame personen.

Als alle bovenstaande plichten eens door ieder werden nageleefd, dan, ja dan zou het welhaast een hemel op aarde zijn. Maar helaas, teveel mensen denken dat zij alleen maar rechten hebben en geen plichten, en daarom is onze wereld zo afschuwelijk ver van dat aardse hemeltje af.

Hoe kan dat dan veranderen, zult gij vragen?

Ja, dat is niet in een paar weekjes te veranderen. Want niet alle mensen zijn van even goeden wil, en alle mensen zien het zo niet in.

Hoe kunnen wij dan over ons deel meewerken in de goede richting? Wel:

1e. door zelf onze plichten na te komen. Het zal wel eens moeilijk zijn, maar: proberen flink te zijn, aanpakken, doorzetten, toon uw wil, wees een man, een flinke kerel; gaat het niet gemakkelijk, toch doen; lukt het de eerste keer niet, toch weer proberen, flinker, mannelijker aanpakken, en laat u vooral niet door slechte vrienden afleiden of ompraten. Laat ze lopen, dergelijke vrienden, dat zijn geen echte vrienden. In uw eigen belang zijt ge ze beter kwijt dan rijk; doe het spoedigst.

2e. door ons gezamenlijk te verenigen in daarvoor geschikte verenigingen, dat in ons belang. Immers, wanneer wij met elkander in een vereniging zijn, kunnen wij elkander helpen bij het bereiken van ons doel, wij kunnen met elkander in vertrouwen over het doel spreken, elkander helpen bij de oplossing der moeilijkheden, elkander steunen in moeilijkheden. Eigenlijk zijn wij allen al leden van één vereniging door ons geloof, nl. leden van de R.K. Kerk. Dat alleen moet ons al binden en sterken. Maar in deze vereniging kunnen wij, ter bereiking van een bepaald doel, een onderafdeling hebben.

3e. door allen lid te worden van en mede te werken in onze partij, want dan kunnen wij door onze vertegenwoordigers, invloed oefenen op de samenstelling, goedkeuring en toepassing van de nodige wetten en voorschriften die de overheid de Staat, moet maken om plichten en rechten en beschermende bepalingen voor de leden van die Staat vast te leggen.

Wij verwachten dat ieder, die van goeden wille is, zijn plicht zal doen, en zich zal opgeven als lid onzer Partij. Gij allen, die nog geen lid zijt, stap nu eens over die voorordelen en antipathieën en wat het nogal meer geeft, heen, en doe het in uw eigen belang.

De Commissie.

Wij ontvingen

Neerlandia, October 1944, opent alweer met een stuk over „staatsdeel". De schrijver merkt dat de wet der terminologie bepaalt en niet de willekeur. Dat had men evengoed in het eerste stuk kunnen zeggen. Dan was het daarmede uit geweest.

Een van de mooiste en typerende stukken uit Neerlandia is de anonyme bespiegeling, die aan het Fraterjubileum gewijd wordt en waarschijnlijk de schrijver stil staat bij het Fraterhuis. In „Het zingende Eiland", waarin Schrijver Herman de Man zes Herman de Mannen zegt te willen inruilen voor een marktorator met kluchten, tragediën en fabels, beziet de Heer de Man het muziekleven op Curaçao. Hij blijkt een uitnemend waarnemer van het volk, zoals men hem ook uit zijn werken kent. Hij is ook nog altijd de aartsverteller, de vlotte schrijver, die genoeglijk voortwandelt met de pen in de hand. Hij ziet alles. Hij weet van de kleine alledaagse dingen vertelsels te vlechten. Hij weet het mooie te onderscheiden waar hij ook komt. Hij neemt het idyllische waar in de allesbehalve idyllische gebeurtenissen van de avond. Hij wijst op het grote belang, wat er nog aan volksvertelsels leeft, op te tekenen nu de tijd daar nog voor is. Inderdaad, hierop hebben wij ook al eens gewezen, toen wij een Curaçaos oogstfeest versloegen en bij andere gelegenheden. Misschien dat Volksverteller De Man zich hieraan zou kunnen wijden. Hij zou hierdoor veel voor ons Curaçaose volk doen.

Herman de Man raakt in dit artikel de nationale belangen van Curaçao — nationaal in de echte betekenis van dit woord. Alleen zou men kunnen twisten over wat De Man typisch Curaçaose muziek noemt.

Schilder Jan van Bergeyk schreef een aardig artikel over de Breughel-familie, die een zo grote invloed heeft gehad op de tijdgenoten van Noord- en Zuid-Nederland. Ds. G. E. Alers zag Saba en dichtte:

En wijl gij dan te paard
of op een ezel zit,
of zelf de toppen klimt
tot gij van zweten glimt
en bijna niet meer kunt......
ontdekt gij toch hoe mooi
die rots van Saba is.

D. Colijn schrijft zijn gedachten neer over Curaçao en de toekomst, waarin hij pleit voor de verdieping van de Nederlandse gemeenschapsgedachte, waarbij de Curaçaoënaar, hiertoe van nature niet behorend, toch zoveel cultureel baat heeft. Een actueel onderwerp bespreekt Ir. H. N. van Dijk over de vestigingsmogelijkheid van boeren in Suriname. Van Dijk stelt voorop: 1) de grote vruchtbaarheid van Suriname's laagvlakte; 2) de zekerheid van het voortplantingsvermogen van blanken aldaar; 3) de noodzaak van de eenzijdige cultures volwaardige boerenbedrijven te maken in de vorm van hofstedebedrijven; 4) mechanisatie. Hij besluit zich „volkomen bewust te zijn van de grote rol die Suriname in het wereldproductieprogram van de na-oorlogse tijd kan spelen."

De Prinses en de Drie verborgen Schatten, verteld en getekend door **Eugène Anton Winters**, uitgegeven en verkrijgbaar bij de R.K. Boekhandel Sint Augustinus te Willemstad, alsmede in het Maria-convent te Oranjestad, 2,50 G.

„Een waardig uitgever kan uitermate stimulerend en corrigerend inwerken op de kunst", aldus Herman de Man in een artikel, dat dezer dagen in Neerlandia verscheen. Eugène A. Winters mag zich gelukkig prijzen een waardig uitgever voor zijn sprookje te hebben gevonden. Deze uitgever is de St. Augustinusboekhandel, die het boekje weliswaar in New York heeft laten drukken, maar die hiermede een klein, maar biezonder waardig monumentje heeft opgericht ter herinnering aan het bezoek, dat Hare Koninklijke Hoogheid onze Kroonprinses zich gewaardigd heeft deze zomer aan de Curaçaose eilanden te brengen.

Maar een waardig uitgever, hoe joviaal ook, is nog niet alles. Hij geeft het schrijn, waarin de schat wordt bewaard. De schat zelf is het werk van Eugène A. Winters. En het is een kostbare schat geworden, zoals de drie grote schatten, die hij in zijn symbolische sprookje beschrijft. Men behoeft dit boekje maar op te nemen, om te zien, dat hierin Winters' kracht gelegen is. De wolkendrommen, „die over Neerlands velden en dorpen waaien, kudden schapenwolkjes, bolle luie wolken en oude brommerige onweerswolken."

De openingstekening boven het verhaal is niet groot, maar zo fijn van tint en tekening, dat wij haar een van de beste van het boekje vinden. Daar zijn andere tekeningen. De grote reus, die doende is onze Ridderzaal te vertrappen. De tovenaar in zijn kleurenrijke pak en kamer. De siervogel, die de Prinses naar een groengele rots brengt, waar een paleis op staat, waaraan men de typisch Curaçaose gevels ontwaart. Andere grote en kleine prenten, gekleurde en ongekleurde, maar van die alle heeft de tekening, die het verhaal opent, ons gepakt als geen andere. De matgrijze hemel en de wolkengroepen, die daar langs henen drijven en waarvan de schrijver zegt: „Heel de dag door trok die lange processie van wolken over dat heldere land; en — eerlijk gezegd — kwamen ze niet alleen om naar het land te kijken, maar ook naar zichzelf, want het lag er vol met klare waterspiegels en dan bewonderden de wolken zich en zeiden tegen zichzelf hoe mooi en hoe dik of hoe slank en hoe kleurig zij waren."

Het boekje wordt aangeboden als kinderboek. Wij weten niet, of alle kinderen de inhoud terstond zullen begrijpen. Het begrip kind is trouwens rekbaar. Misschien dat onze geest nog die eens kinds is, in elk geval wij hebben van dit boekje, zijn verhaal en zijn tekeningen genoten. Wij hebben het doorgebladerd en de initialen — die oude, vaak vergeten handschriftkunst — bewonderd. En wij hebben, met Herman de Man gehoopt, dat de waardige uitgever, die Winters voor dit boekje heeft gevonden — en de uiterst kundige drukker in New York en de welwillendheid van een man, die groot is omdat hij het kleine altijd wil doen — inderdaad voort zal gaan stimulerend en corrigerend in te werken op dat edele cultuurbedrijf hetwelk de boekverzorging is.

„**Gydelcra**" plaats op de omslag van zijn October-nummer de foto's van Gouverneur en Apostolisch Vicarius, die op 4 November gezamenlijk jarig werden. Van jaardagen is het blad overigens goed op de hoogte getuige de rubriek „Nota Social".

Verslagen worden gegeven van een radiorede van den Heer Charles Baggs Debrot Jr. voor de plaatselijke radio over de kansen welke de jeugd van Curaçao heeft om zich verder te ontwikkelen, de viering van de Columbus-dag in de Club Independiente, de onderscheiding van enkele leden der Militaire Politie en enkele sportwedstrijden.

De film „Casanova Brown", het boek van Sumner Welles „Time for Decision" en het boek van Rackham Holt „George Washington Carver" worden besproken.

Het buitenlands nieuws is vertegenwoordigd in wat van Nederland, een en ander over den overleden Willkie, de installering van Dr. Ramon Grau San Martin tot President van Cuba, de nieuwe ontdekking van den Curaçaosen Professor Ecker en de dood van Alfred E. Smith. Een betere keus zou — geloven wij — niet goed mogelijk zijn.

Aardig is het Papiaments gedicht van W. M. Hoyer over de cent en de gulden.

Er is een speciaal artikel gewijd aan de voetbalvereniging S.U.B.T. met haar energieke leiding en 190 leden, evenals aan de Arubaanse sportvereniging Victoria. Onder de afdeling Aruba is er trouwens nog meer.

In de rubriek voor vrouwen worden enkele raadgevingen aangehaald uit het boek van Janet Farnham „How to meet and marry", in het biezonder hoe men echtsche'dingen het best kan voorkomen.

Met een lijst van gramofoonplaten en radioprogramma's heeft dit uitmuntende nummer 44 bladzijden, waarbij nog het vervolg van het verhaal „Rosario" komt. De foto's maken „Gydelcra" vooral aantrekkelijk.

WERELD NIEUWS

SUCCESSEN VAN DE 14e LUCHTMACHT.

Een verklaring uit Tsjoenking zeide, dat de Noordamerikaanse 14e luchtmacht 25 Japanse oceaanschepen met een totaal van 38.000 ton tijdens de maand October in de grond geboord heeft. De vliegtuigen met bases in China hebben vermoedelijk nog 15 andere schepen met een gezamenlijk tonnage van meer dan 36.000 in de grond geboord en 39 schepen met meer dan 68.000 ton in totaal beschadigd.

Een Japanse kruiser en twee torpedojagers werden o.a. tot zinken gebracht en een torpedojager vermoedelijk tot zinken gebracht (Tsjoenging, (AP) 7.11).

ANTONIO SANGRONIZ IN PARIJS.

Antonio Sangroniz, de nieuwbenoemde Spaanse Gezant in Italië, is te Parijs aangekomen op een speciale missie met de persoonlijke rang van Ambassadeur, teneinde enkele handelsovereenkomsten aan te gaan.

Sangroniz kwam uit Londen en was vergezeld van zijn zoon en twee ambassade-secretarissen. De Gezant zal ongeveer een maand in Frankrijk blijven teneinde de wederzijdse erkenning der regeringen van De Gaulle en Franco tot stand te brengen. Daarna zal vermoedelijk Miguel Mateu, burgemeester van Barcelona, als Ambassadeur naar Parijs komen (Parijs, (AP) 7.11).

WAT BERLIJN ZEGT.

De radio van Berlijn zeide als commentaar op de verkiezingen in de Verenigde Staten: „Het groot aantal stemmen voor Dewey geeft te kennen, dat Roosevelts buitenlandse politiek vele kringen van het Noordamerikaanse volk verontrust" (Washington, (AP) 8.11).

PARIJS VERWELKOMT ROOSEVELTS HERKIEZING.

Alle bladen van Parijs meldden in de grootste zwarte letters de verkiezing van Roosevelt voor een vierde ambtsperiode, doch leverden nog geen commentaar. Alle drukken de foto van den Phesident af. Het nieuwsblad „Le Soir" zeide, dat de verkiezing spoedig gevolgd zal worden door een bezoek van den President aan Parijs en een bijeenkomst met Churchill en Stalin (Parijs, (AP)

ONS KONINKRIJK

KONINGIN SCHRIJFT AAN VAN OYEN.

In het „Eindhovensch Dagblad" is een brief afgedrukt van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina gericht aan Johan Smith van Oyen, Commissaris van de Koningin in de provincie Noord-Brabant. De Koningin verklaarde in deze brief zich te verenigen met de Noordbrabanders in hun vreugde om de bevrijding en Zij drukte er Haar bewondering in uit voor de moed, die de bevolking getoond heeft gedurende de bezetting en de strijd voor de bevrijding. De Koningin verklaarde met de bevolking de gevallen slachtoffers te herdenken, zowel zij die vielen gedurende de bezetting als die tijdens de bevrijdingsstrijd het leven verloren. Tenslotte sprak Zij de hoop uit, dat Noord-Brabant weldra geheel bevrijd zal zijn (Aneta).

GEPASTE BEINVLOEDING DER PERS IS ONGEPAST.

In een artikel over Persvrijheid in Knickerbocker zegt Jan Greshoff:

„......iedere vorm van directe of indirecte beïnvloeding, ook die met gepaste middelen is ongewenst. De regering of een openbaar lichaam heeft het recht standpunten en handelswijzen te verdedigen en zich daarvoor door middel van een zogenaamden perschef tot de dagbladpers te richten. Maar de dagbladpers heeft daartegenover het recht dezelfde standpunten en handelswijzen te bestrijden."

RADIO'S TERUG.

De radio-toestellen, die door de Duitsers gedurende de bezetting in beslag zijn genomen en die teruggevonden werden bij de bevrijding van het gebied rondom Helmond, zijn aan de eigenaars teruggegven (Aneta).

ENGELSEN STRIJKEN DE VLAG.

„Jaren geleden hebben Engelsen en Nederlanders er om getwist wie de vlag moest strijken. Wij erkennen de vroegere beslissing niet meer. Eerbiedig strijken wij de vlag voor Nederland."

Op deze wijze bracht de Londense „Evening Standard" hulde aan de moed van het Nederlandse volk, die het tegenover de rampspoed aan de dag legt. Het blad verklaarde, dat het medelijden met Nederland slechts geëvenaard wordt door het vaste voornemen van de Geallieerden om het land terug te winnen en weer op te bouwen. Meer dan drie eeuwen hebben de Nederlanders gezwoegd om hun land aan de zee te ontworstelen. Zij hebben hun grenzen niet ten koste van andere landen uitgebreid. De geschiedenis kent weinig veldslagen, die heldhaftiger zijn dan deze vreedzame strijd tegen de elementen. Het noodlot heeft gewild, dat de plunderaars van Europa stand zouden houden langs de dijken van Nederland.

Andere landen werden door de nazies beroofd van voedsel, goederen en bevolking; in Nederland begaan zij echter de ergste misdaad; hier zetten zij de kroon op hun roverijen. Zij nemen de Nederlanders de grond onder de voeten weg.

Bijna de helft van Nederland ligt beneden waterpeil [45% ligt beneden het hoogste zee- en rivierpeil. — Red.] en juist deze streek is het dichtst bevolkt van Nederland; hier liggen de dichtst bevolkte steden, zes tienden van de landbouw, zeven tienden van de nijverheid. Een ingewikkeld stelsel van sluizen, dijken en kanalen, van pompinstallaties en windmolens beschermt dit gebied tegen het steeds opdringende water. Dit alles wordt door den vijand vernield. Nederland zal de vreedzame strijd opnieuw beginnen en de erfenis der voorvaderen weer ontworstelen aan de onwillige zee (Aneta).

GEMALEN WORDEN AL GEKOCHT.

Nederland laat de moed niet zakken en betaalt contant.

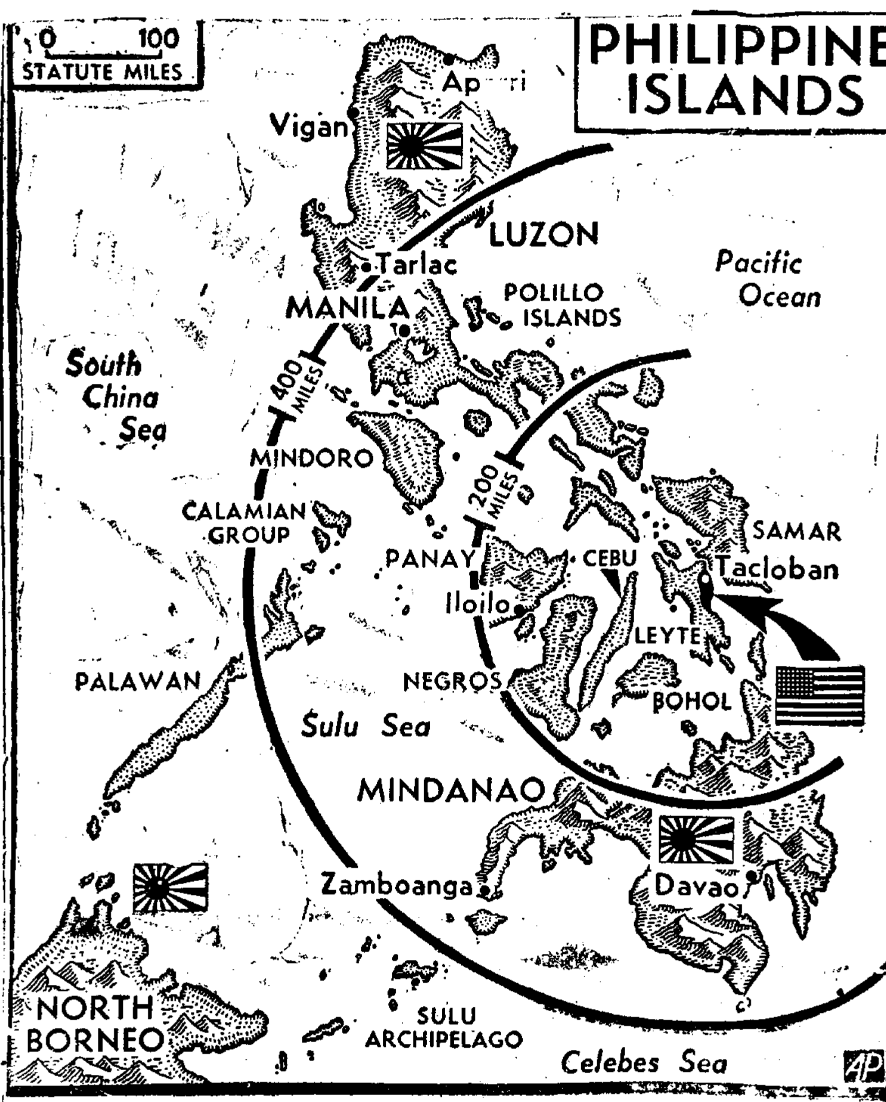
„Wall Street Journal" heeft een artikel gepubliceerd, waarin verklaard wordt, dat Nederland het voornemen heeft om pompinstallaties in de Verenigde Staten te kopen, teneinde de drooglegging van de overstroomde gebieden zo snel mogelijk te beginnen.

Het blad verklaart: „Met de hardwerkende Nederlanders is dit een zuivere zakelijke aangelegenheid. Zij betalen de goederen, die zij hier kopen, contant."

De Heer F. E. C. Evertsz, onder-voorzitter van de Nederlandse Aankoopcommissie in de Verenigde Staten, bevestigde den Aneta-vertegenwoordiger het bovenstaande. Reeds werd een bestelling van 200 pompen geplaatst bij de Worthington Pump Machinery Corporation. Deze pompen hebben een totale capaciteit van ongeveer 15 millioen liter water per minuut. Ook is een bestelling van Dieselpompen geplaatst; deze zullen gedeeltelijk door de General Motors Corporation worden geleverd.

Dit gedeelte van het drooglegings-programma zal gepaard gaan met een uitgave van 3 millioen dollar. Nederland staat voor de taak 17% van de landbouwgrond leeg te moeten malen. Noordamerikaanse regeringsinstanties verlenen haar medewerking en er is reeds toelating gegeven tot de levering van Dieselmotoren.

In het geheel zal voor 12 millioen dollar aangekocht worden in Noord-Amerika, waarvan 6 millioen voor electriciteitsinstallaties voor de pompen en drie millioen voor buizen, tractors, wegschaven, hei-materiaal voor de herstellingen van dijken en sluizen enz. Volgens deskundigen is het Nederlandse materiaal — zelfs als de Duitsers het niet vernielen — ontoereikend om de overstroomde gebieden weer droog te maken. Met de nieuw bestelde pompen zal zeker — na levering — gedurende zes maanden onafgebroken gepompt moeten worden om het land droog te krijgen. Teneinde geen oponthoud te hebben en de bestaande pompen onmiddellijk in werking te stellen, tracht de Nederlandse Aankoop Commissie reeds bestaande electriciteitscentrales te kopen. De pompen zullen van begin volgend jaar af geleverd kunnen worden (Aneta).

De afstandsbogen om het aangevallen Leyte in de Philippijnen laten zien hoe strategisch de positie is die de Noordamerikanen er ingenomen hebben. In het gebied van Manilla werden tijdens het laatste weekeinde 440 Japanse vliegtuigen vernield en vele schepen tot zinken gebracht of beschadigd.

„TROMP" BESCHOOT SABANG.

Een Nederlandse vloot-officier verstrekte enkele biezonderheden over de Nederlandse kruiser, die aan een Geallieerde aanval op Sabang deelnam. Zoals men zich herinnert had die aanval op 25 Juli plaats; de kruiser voer ondanks het geschut van de Japanse kustbatterijen de haven binnen en beschoot van daar uit ongeveer een half uur lang de vijandelijke stellingen.

De vorige maand heeft Sir James Sommerville reeds bekend gemaakt, dat het de „Tromp" was, die dit waagstuk uithaalde. Het was kort na het krieken van de dageraad, dat de grote oorlogsschepen het vuur openden op de haven-installaties. Toen het wat lichter werd, zetten drie torpedojagers en een Nederlandse kruiser zich in beweging, recht naar de haven. Het was een indrukwekkend gezicht toen de Nederlandse kruiser dwars door de vuurlijn ging en in de baai verdween. Een half uur er na kwam het oorlogsschip weer naar buiten, het fiere rood-wit-blauw in top. Granaten ontploften rondom het schip; een van de torpedojagers legde een rookgordijn en de kruiser nam zijn plaats weer in bij de formatie. Het bleek, dat de kruiser slechts licht beschadigd was en dat er geen verliezen aan boord waren geleden.

DE GEESTELIJKHEID IN NEDERLAND.

Een Pater in Suriname ontving onlangs een brief van een zijner klasgenoten, die kans heeft gezien uit Nederland naar Londen te vluchten. „De Surinamer" publiceert o.a. het volgende uit deze brief:

„De retraitenhuizen van Amersfoort, Zenderen (O) en Bergen (N.H.) zijn sinds lang door de Duitsers geheel in beslag genomen, dat van Seppe (bij Roosendaal) gedeeltelijk. Alleen dat van Noordwijkerhout (Z.H.) is vrij gebeven, maar nergens mogen nog retraites gegeven worden. Uit het Klein Seminarie bij Nijmegen (de „Nebo") werden Paters en studenten verdreven. Ze verhuisden naar het voormalige Juvenaat te Roermond, maar moesten ook dat verlaten en bewonen thans een oud kasteeltje bij St. Odiliënberg (L) Het Groot Seminarie te Wittem (L) werd voor de helft opgevorderd en ingericht als hospitaal. Thans is het, gelukkig! bevrijd.

De briefschrijver heeft 18 April jl. Nederland verlaten, zodat hij van de toestand der laatste maanden niet op de hoogte is. Over onzen Apostolischen Vicarius [Mgr. van Roomalen] vernam hij te Londen, dat Mgr. na dien datum zeer zwaar ziek is geweest, zodat men er zelfs over dacht hem te „bedienen". Verdere biezonderheden heeft hij niet gehoord. Uit een latere brief weten wij dat Mgr. geheel hersteld is.

Van onze Nederlandse confraters zijn er maar drie voor enige maanden door de Nazies geïnterneerd geweest. Ze zijn er allen weer goed uitgekomen. „Zelf", zo vertelt de Pater, „ben ik de dans ontsprongen; anders maak ik me niet wijs, dat ik nog tot de numerus viventium (tot de levenden) zou behoren. 28 Februari 's nachts ben ik gearresteerd, maar onderweg bleek het te zijn georganiseerd door vrienden en 's morgens vond de Gestapo de vogel gevlogen. Het verhaal is een stuk echte oorlogsromantiek, maar met „hoog spel"... Het uitvoerig rapport hoor je later wel, eveneens waarom en door wie ik later naar hier werd gestuurd. Een lange reis: België — Frankrijk — Zwitserland — Frankrijk — Spanje (Gibraltar) — Engeland. De laatste route per vliegtuig. Maar daarvoor natuurlijk enorm veel ellende. De tocht over de Pyreneeën was een wandeling van 57 uren: in die tijd zijn wij 12 dagen niet uit de schoenen en de kleren geweest.

Hier in Londen is het leven heel anders dan wij ons in Holland konden voorstellen. Reeds in het begin toen ik hier kwam, ben ik direct met den Hoofdaalmoezenier Pater Monchen bij Prins Bernhard geweest (plm. 2 uur): allercharmantst en buitengewoon sympathiek... Vrij kort daarna ben ik, eveneens met Pater Monchen ruim 2 uur bij de Koningin geweest, terwijl ik er de vorige week opnieuw ontboden werd naar aanleiding van een rapport. Ook toen ben ik er ruim 2 uur geweest. Uit haar mond hoorde ik, dat zo juist het bericht van de bevrijding van Maastricht was binnengekomen. Ten slotte ben ik vorige week ook nog bij de Prinses ontboden als No. 1 die haar na aankomst hier in Engeland over de toestand in Nederland had in te lichten. Zulke dingen heb ik wel nooit in mijn leven gedroomd. Evenmin heb ik ooit een vermoeden gehad van de eenvoud onzer Koninklijke Familie... Intussen zit ik te wachten, tot ik weer terug kan".

P.s. „Als je Zondag jl. 17 September naar Radio Oranje (ochtendwijding) hebt geluisterd, dan heb je me gehoord".

ONZE GEZANT IN ATHENE

De Nederlandse Regering heeft de benoeming bekend gemaakt van een nieuwen gezant bij de Helleense Regering, die binnenkort naar Athene zal vertrekken. Benoemd werd de Heer L. P. J. Decker die reeds gezant was bij de regering van Joegoslavië. Maandag heeft de nieuwe gezant zijn geloofsbrieven aan Zijne Majesteit Koning George II van Hellas overhandigd (Aneta).

OPPASSEN VOOR VREEMDELINGEN.

Radio-Oranje heeft de Nederlanders gewaarschuwd om voorzichtig te zijn bij de opneming van vluchtelingen of mensen, die dakloos zijn geworden door de oorlog en vooral te letten op hetgeen men zegt en doet, zodat men geen gevaar loopt, wanneer later mocht blijken, dat deze vluchtelingen niet betrouwbaar zijn. Deze waarschuwing dient niet opgevat te worden als een poging om de opneming van daklozen tegen te gaan; het is slechts een waarschuwing om voorzichtig te zijn, die zich als zodanig uitgeven en wie het er alleen om te doen is kwaad te berokkenen.

DUITS MATERIAAL VALT ONS IN HANDEN.

Gedurende enkele dagen, terwijl de strijd op Walcheren in volle hevigheid woedde, bewogen Duitsers in uniform zich in alle veiligheid door de straten van Arnemuiden, zonder lastig gevallen te worden door de Geallieerden. Het waren grotendeels lichtgewonde soldaten en medisch personeel. Zij waren achter gelaten door de Duitsers, die naar het Westen uitweken voor de oprukkende Canadezen. Toen de strijd op Walcheren begon, seinde de Duitse bevelhebber naar den Geallieerden bevelhebber om Arnemuiden tot open stad te verklaren, daar de gemeente alleen als hospitaal dienst deed. De Britse bevelhebber stemde hierin toe en toen later het verzet eindigde in dit gebied, bleken de Duitsers de waarheid te hebben gezegd; er waren nog steeds ambulance-wagens, waarmede de gewonden nu naar het Britse gasthuis werden gevoerd.

Er waren ongeveer 250 man personeel van de geneeskundige dienst en evenveel gewonden, waaronder ook enkele burgers. De Duitsers lieten grote hoeveelheden geneeskundig materiaal achter. Dit zal waarschijnlijk aan het Nederlandse Rode Kruis worden geschonken (Aneta).

HEILSLEGER IN NEDERLAND.

Het Leger des Heils heeft zijn taak weer opgenomen in bevrijd Nederland. Gedurende de bezetting was het Leger des Heils verplicht ondergrondse arbeid te verrichten (Aneta).

BUITENLAND

KOFFIEBANK IN CARACAS.

De Venezolaanse Koffiebeurs overweegt het plan om een eigen bank op te richten, teneinde grotere waarborgen en veiligheid te bieden aan de koffie-producenten. Het kapitaal voor deze bank zal worden gevormd uit bijdragen, die van de uitvoerwinsten der producenten zullen worden afgenomen (Aneta).

NA DE VERKIEZINGSSTRIJD.

De Verenigde Staten verbonden hun verkiezingswonden en maken zich weer gereed om ongestoord de oorlog voort te zetten.

Begraven onder de millioenen stemmen welke Roosevelt een vierde ambtsperiode gaven en die het prestige van de nationale instellingen vergrootten, waren alle vijandelijkheden die kort geleden zo hoog oplaaiden.

Roosevelt vroeg: „Laat ons eensgezind zijn om de oorlog te winnen en een duurzame vrede te verkrijgen" alvorens hij van Hyde Park naar Washington terugkeerde, en dit was ook de houding van den verslagen Dewey.

Om 9 uur hedenmorgen bedroeg het totale aantal getelde stemmen reeds 44.353.855. Roosevelts kreeg hiervan 23.610.587 en Dewey 20.743.268.

Roosevelt staat dus met bijna 3 millioen voor. De President heeft de leiding in 35 staten met 413 kiesstemmen en Dewey in 13 staten met 118 kiesstemmen.

De Democraten wonnen eveneens in het Congres en in de Senaat alsook in de verkiezing van Gouverneurs. De uiteindelijke cijfers staan nog niet vast.

Roosevelts taak wordt door de winsten der Democraten heel wat verlicht en dit is van belang om de oorlog tot een goed einde te brengen en de vrede te sluiten. Het Congres zal hem nu vriendschappelijker gezind zijn.

Iedereen ziet nu uit naar de verwachte bijeenkomst met Churchill en Stalin. Dewey, die zijn nederlaag gelaten aanvaardde, kon trots zijn op het feit, dat het verschil in de uitgebrachte stemmen minder is dan het geval geweest is bij een Presidentsverkiezing gedurende de laatste 28 jaar.

Hij maakte plannen voor een vacantie in Georgia, welke staat tussen haakjes bijna tweemaal zoveel Republikeinse stemmen heeft opgebracht als in 1940.

Inderdaad is het aantal Republikeinse stemmen in het Zuiden voldoende gestegen om de politici in New Orleans te doen praten van een krachtig twee-partijen systeem in Louisiana. Er was geen bitterheid of enig teken van neerslachtigheid bij Dewey toen hij afscheid nam van de verslaggevers die tijdens zijn campagne met hem door het land reisden.

En de kalmte na de verkiezing bracht vriendschap tussen den Republikeinsen Voorzitter Brownell en de Democratischen Voorzitter Hannegan, die tevoren nogal hartige woorden gewisseld hadden. Wat betreft Senator Harry Truman, die Vice President zal worden op 20 Januari, stelde hij als zijn doel een warme vriendschap aan te wakkeren tussen het Witte Huis en het Kapitool. (Washington, (AP) 8.11).

Laatste Nieuws

— De 19 Amerikaanse Republieken welke vertegenwoordigd zijn op de Conferentie voor de Burgerlijke Luchtvaart te Chicago, zullen naar verwachting formeel een luchtovereenkomst voorstellen om te zorgen voor een gelijke vertegenwoordiging van alle landen.

— Georges Suarez, de 48-jarige hoofdredacteur van een Parijs blad die met de nazies samenwerkte, is hedenmorgen door een vuurpeloton in het Fort de Mont Rouge doodgeschoten.

— De Chinese militaire overheden beschuldigden de Japanners ervan „grote hoeveelheden" gifgas gebruikt te hebben in een poging de Chinese tegenstand bij Koeilin te breken. Zij konden de verdedigers evenwel niet verdrijven uit hun stellingen. De Japanners vervolgen hun opmars naar Liutsjow in het Zuiden van de provincie Kwangsi.

— Het Geallieerde Hoofdkwartier te Kandy maakte de verovering van Fort White in Birma bekend na twee dagen van hevige gevechten.

Liefde jegens onze vijanden

In ons nummer van 31 October 1944 beloofden wij een en ander te zullen ontlenen aan een belangwekkende beschouwing in „The Knickerbocker Weekly" van 14 Augustus verschenen over bovengenoemd onderwerp. Uit het feit dat wij ze belangwekkend noemen, volgt natuurlijk niet dat wij ook al wat de schrijver te berde brengt, aanvaarden. Zijn artikel is blijkbaar ingegeven door de verdenking dat de etische voorschriften van Christelijke liefde voor den vijand en Christelijke vergevensgezindheid meer en meer misbruik worden door diegenen, die willen verhoeden dat de afrekening zoo heel zwaar zal zijn. Ook voor diegenen die bij voorbaat reeds willen vaststellen dat iedere zware afrekening met Duitsland ingegeven zal zijn door on-Christelijke haat en vergelding, opdat — gelijk na 1918 geschiedde — de wereld na de oorlog opnieuw gemobiliseerd zal kunnen worden tegen de aan den verslagene opgelegde voorwaarden."

De schrijver geeft een uitvoerige analyse van het voorschrift: „Hebt uw vijanden lief" (Matth. 5:44) en van het „vergeven van onze schuldenaren." Met het oog op de plaatsruimte zullen wij deze analyse in een aantal punten samenvatten:

1. Wij moeten onze vijanden liefhebben omdat wij niemand mogen uitsluiten van de jegens alle mensen geboden liefde.

2. Wij moeten ernaar streven onze vijanden niet te haten, daar wij geen mensen haten mogen.

3. Wij mogen, en moeten zelfs het kwaad haten.

4. Wij moeten ons echter ervan onthouden de mensen te haten, die het kwaad bedrijven: in het biezonder indien zij het bedrijven tegen ons persoonlijk.

5. Maar kwaad bestaat niet buiten den mens. Men haat het dus in den mens, die het bedrijft. De volkomen gewettigde haat tegen het kwaad kaatst dus terug op den mens in wien het is belichaamd.

6. Men moet alle mensen voldoende liefhebben om geen mens te haten buiten het kwade om dat mij bedrijf en dat men in hem haat. En dit betekent in werkelijkheid dat men God voldoende moet liefhebben om zelfs zijn vijanden niet te haten.

7. In laatste instantie is haten van een vijand niets anders dan een weigering om voor den vijand te bidden, en dan nog uitsluitend een weigering om te bidden voor zijn verlossing van het kwaad en voor de redding van zijn ziel. Want wie dit weigeren zou, zou God haten.

8. De liefde voor den vijand is er niet een van deze wereld. Zoals wij in den vijand het kwaad haten, zo beminnen wij in den vijand God. Hij weerkaatst zowel onze haat tegen het kwaad als onze liefde tot God.

Wij kunnen ernaar streven hem te vernietigen als „vat" van het kwaad, dat wij haten, terwijl wij bidden voor de redding van zijn ziel uit liefde tot God dien wij beminnen.

9. Wij moeten pogen onzen vijanden te vergeven, maar uitsluitend datgene wat zij tegenover ons misdaan hebben. Wij moeten ons wel ervoor wachten een valse acte van liefde te stellen door datgene te vergeven dat niet tegen ons, maar tegen anderen misdreven is.

10. Vergeving is een daad van liefde jegens God. Maar wat is, in Christelijke zin, een vijand? Een vijand is iemand die daden jegens u bedrijft, welke zonden zijn in de ogen van God. Gij kunt hem die daden niet vergeven, want gij hebt de macht niet hem zijn zonden te vergeven. Het enige wat gij hem vergeven kunt is dat hij die daden juist gepleegd heeft tegen u.

11. Uw vijand heeft geen recht op uw vergeving. Deze is uitsluitend een zaak tussen God en u, en alleen God behoeft te weten of gij uw vijand vergeeft. Dit is geen daad voor openbare bekendmaking en propaganda.

Nadat de schrijver aldus liefde en vergevensgezindheid jegens den vijand geanalyseerd heeft komt hij tot een punt dat hij vermoedelijk als essentieel beschouwt.

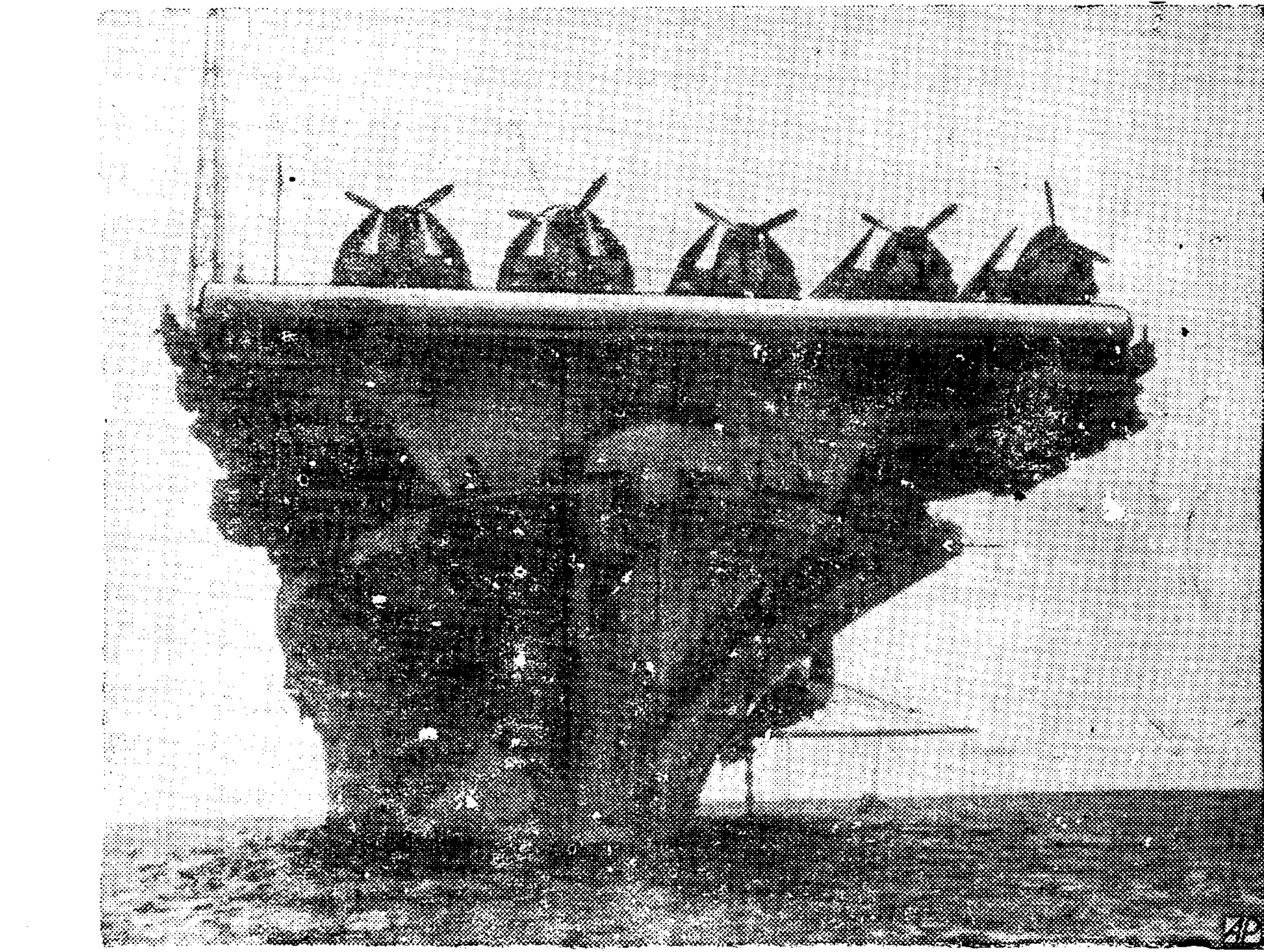
„De vijand, dien wij moeten pogen te vergeven, pogen niet te haten en pogen lief te hebben, is een individuele vijand, een mens met een ziel. Het woord „vijand", toegepast op een collectiviteit, en meer in het biezonder in geval van oorlog op een volk, heeft een geheel andere betekenis. Het wordt gebezigd ter aanduiding van een collectieve status, waarin ieder tot een oorlogvoerende partij behorende persoon deel heeft, doch die hem niet tot een individuelen vijand stempelt, wien en tot den anderen partij behorend individu iets te vergeven zou hebben."

De schrijver gaat na hoe gevoelens van haat kunnen ontstaan tegen zulk een „collectieven vijand." Het individu kan dan, als element van den collectieven vijand, aandeel krijgen in die haat, ofschoon een meer persoonlijke haat zich doorgaans richt „tegen leidende vijandelijke personen, niet steeds omdat zij hatelijker zijn, maar omdat zij niet anonym zijn, gelijk de massa, en dus persoonlijk gehaat kunnen worden als belichaming van het kwaad.

„Lang voor deze oorlog aanving nam men waar dat de massa van het Duitse volk zich overgaf aan een kwaad dat niet alleen in hoge mate hatelijk was, maar een dodelijk gevaar opleverde voor de wereld. Door de wijze, waarop de massa van het Duitse volk, en Duitsers individueel, zich met dit kwaad vereenzelvigen, slaat de haat tegen het kwaad in ongekende mate terug zowel op de massa als op de individuën. Het is in deze dat men het kwaad haat; het is in deze dat men het kwaad vernietigen wil."

Deze collective vijand is echter, volgens den schrijver, „niet den vijand dien wij, volgens de woorden van Jezus, moeten pogen te beminnen en te vergeven. Maar bevindt zich in de gelederen van dien vijand een man die u vervloekt heeft, die u gehaat heeft, die u geweld heeft aangedaan, die u vervolgd heeft, poog dan dien vijand lief te hebben en hem te vergeven wat hij aan u misdaan heeft, want daartoe hebt gij het recht, en het zal strekken tot uw volmaking. Bevindt zich onder hen een man die uw huis verwoest, uw vrouw vermoord; uw zoon gefolterd heeft, poog hem te vergeven, maar uitsluitend het grote leed dat hij u heeft aangedaan. Maar het zal niet aan u zijn hem het kwaad dat hij bedreven heeft, kwijt te schelden. Het zal niet aan u zijn hem te vergeven voor wat hij misdaan heeft jegens anderen. Het zal niet aan u zijn te vergeven wat duizenden vijanden misdaan hebben aan duizenden anderen dan gij. Gij kunt, indien uw liefde oprecht is, en indien zij is de liefde tot God, al Diens schepselen erin omvatten en in het biezonder diegenen die tegen u gezondigd hebben.

„Gij kunt Hitler liefhebben in Christelijke zin en gij kunt de minsten zijner soldaten liefhebben in Christelijke zin indien Hitler en de minsten zijner soldaten zwaar aan u misdaan hebben; en gij kunt het hun vergeven, en niemand behoeft dit te weten dan God. Gij kunt alle vijanden omsluiten in de bovennatuurlijke liefde die bidt voor bekering en vergeving van zonden. Maar wanneer gij de woorden, waarmede Jezus ons de weg heeft willen wijzen tot hoger volkomenheid, misbruikt door ze toe te passen op een collectieven vijand, dien Jezus niet bedoeld heeft, op een liefde, die niet bovennatuurlijk is, en op een vergiffenis die niet de vergeving is van wat aan onszelfs misdreven is, dan staat gij — ik aarzel geen ogenblik dit te zeggen — aan de zijde van dien vijand.

Een rij Grumman Hellcats staat langs de rand van het vliegdek schip „Hornet" ergens in de Stille Oceaan. Vliegtuigen van dit vliegdekschip hebben o.a. deel genomen aan de strijd bij de Philippijnen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Met belangstelling las ik het ingezonden stukje „Hervorming" van R.B. in uw blad van 6 November. Misschien mag ik daaromtrent iets rechtzetten. Schrijver valt een passage aan in een artikeltje in de „Beurs- en Nieuwsberichten" van 31 October, ter gelegenheid van de „Hervormingsdag" en welke passage als volgt luidde:

„Het was Luther, die daarbij het innerlijk geloof stelde tegenover uiterlijke Liturgie, de stem des harten tegenover de biecht en die tegenover een dogmatische kerkleer het licht zag in een herleefd geloofsbeginsel". Niets wijst er in deze passage op, dat zoals R.B. wil doen blijken: a) De „Beurs" de stem des harten stelt boven de biecht, b) dat de „Beurs" beweert of insinueert dat de Katholieke Leer duisternis zou zijn tegenover het Licht van het Protestantse Geloofsbeginsel nl. Gewetensvrijheid, c) dat de „Beurs" niet op de hoogte zou zijn van de Katholieke Leer. Bovendien licht R.B. door alleen een passage aan te vallen, de strekking van het artikel uit zijn verband, dat geschreven werd ter gelegenheid van „Hervormingsdag" (ook de titel heeft hij veranderd) en ter herdenking van een kerkelijke figuur, Luther, een naam die R.B. vermijdt te noemen. Dat R.B. zijn ingezonden stuk aan de „Amigoe" zendt en niet aan de „Beurs" (zoals gepast zou zijn) staat hem volkomen vrij, maar daardoor richt hij zich tot lezers, die het oorspronkelijk artikel niet kennen en dus niet in de gelegenheid zijn een vergelijkend oordeel te vormen. Als R.B. het artikeltje in de „Beurs" goed gelezen heeft, zal hem voorts zijn opgevallen, dat het woord „Katholiek" in het geheel niet is gebezigd.

Voor de „Beurs", een blad dat niet de spreekbuis is van een kerkelijke richting, bestaan namelijk én de Kerk én de Afscheiding, die „Hervorming" wordt genoemd. Er werd dus niet geschreven over de „Katholieke" kerk, die zich de grondkerk (R.B. staat toch niet op het standpunt dat de ontwikkeling der kerk stilstaat), naast de Afscheiding, die eveneens uit deze grondkerk, zij het revolutionnair en niet evolutionnair, voortkwam, heeft ontwikkeld, maar in weinig woorden werd te kennen gegeven wat Luther de drang, die later naar afscheiding leidde, gaf, zoals dat aan iederen Protestant, die enigszins met zijn kerkgeschiedenis op de hoogte is, bekend is, ofschoon velen dat misschien anders onder woorden zouden brengen.

R.B. zegt, dat hij niet in discussie wenst te treden, aangezien zijn bedoeling niet is andersdenkenden aan te vallen (maar door zijn stukje in de „Amigoe", een confessioneel dagblad, te schrijven valt hij wel andersdenkenden aan, maar zijn geloofsgenoten voor te lichten. Onzes insziens kan niet van voorlichting worden gesproken, indien niet de verschillende opvattingen naast elkander worden geplaatst (het vermijden van den naam Luther, aan welke figuur toch het stukje in de „Beurs" gewijd was, geeft in dat opzicht te denken) en indien bij deze voorlichting van dogma's wordt uitgegaan een omstandigheid waaraan wij (mede door de tegenspraak tussen aanhef en slot in R.B.'s ingezonden stuk) het recht menen te ontlenen toch in het door R.B. geschrevene te treden. Om het dogmatische in het betoog van R.B., die welhaast een geschoold voorganger in de Katholieke dogmaleer moet zijn, aan te geven, willen wij even zijn stellingen afzonderlijk beschouwen.

Hij schrijft: „Liturgie zonder geloof bestaat niet of houdt geen stand". Dit is aanvechtbaar. Dit juist was wat Luther (in zijn tijd) tot verzet bracht: omdat zoals hij het zag de liturgie wel grotendeels van de grondslag des geloofs was losgeraakt en verstard was in, zoals R.B. dit noemt, een „ceremonie of het protocol van een hofhouding". (Want ook het protocol van een hofhouding kan verstarren). Zonder dat innerlijk geloof heeft de Liturgie dan ook niet de minste waarde, zegt R.B. en dat is duidelijk. „Den biechteling wordt steeds op het hart gedrukt, dat hij God niet alleen uiterlijk, maar vooral van harte vergiffenis moet vragen en daarom een hartelijk acte van berouw bidden". De Hervorming vraagt daarnaast, dat niet alleen God, maar ook dengeen, tegenover wien „misdaan" is, schuld dient te worden bekend. De Hervorming reikt dus verder. „Omtrent geschilpunten, die niet door de Goddelijke Openbaring of Kerkelijk Gezag zijn uitgemaakt, kan eenieder zijn eigen vrije opinie houden, er vrij over denken". Welke zijn de punten, welke niet door God of Kerk bestreken worden? Kan R.B. van Katholiek standpunt uit er één opnoemen? In dit verband behoeven wij alleen te wijzen op de Katholieke censuur op boeken om een indruk te geven wat men er verder onder dit „vrije denken" verstaat. Tenslotte: waarom noemt R.B. aan het einde van zijn betoog Christus, nadat hij zich het gehele stuk door uitsluitend op Katholieke dogma's heeft beroepen?

U. geachte collega, dankzeggend voor de eer deze regelen in uw hoogstaand blad te mogen plaatsen, verblijve met de meeste hoogachting,

H. de Wit
Redacteur „Beurs- en Nieuwsberichten".

Naschrift: Den geachten Redacteur dankzeggend voor de inzage van het bovengeplaatste stuk, herhaal ik mijn vaste voornemen niet in discussie te treden.

Disputeren met andersdenkenden haalt toch niets uit.

Wat heeft het openbaar dispuut tussen Luther en Eck te Leipzig in 1519 uitgehaald? Niets! Van een dispuut tussen den Heer H. de Wit en ondergetekende kan dus zeker geen vrucht verwacht worden.

Om den geachten Schrijver niet geheel teleur te stellen, wil ik één vraag beantwoorden.

Zijn er werkelijk verschilpunten in geloofszaken, waarover ook onder Katholieken kan en mag gedisputeerd worden?

Zeer velen! zowel in de Katholieke Dogmatiek als in de Katholieke Moraal.

Laat ik enige punten uit de Dogmatische Leer opnoemen:

1o Natuurlijke Godskennis.
2o Verstandelijk Godsbegrip.
3o Hoe God kent en denkt.
4o Hoe God wil en beschikt.
5o Betrekking tussen de Voorbestemming van God en de vrije wil van den mens.
6o Overeenkomst van Rechtvaardigheid en Barmhartigheid Gods.
7o Betrekkingen tussen de drie Goddelijke Personen.
8o Zending en toekenning der drie Goddelijke Personen.
9o Hoe heeft de Schepping plaats gehad.
10o Verschillende punten omtrent Engelenleer.
11o Verschillende punten omtrent de Erfzonde.
12o Verhouding van Godheid en Mensheid in Christus.
13o Genade en vrijheid.
14o Uitwerking der Sacramenten.
15o Eucharistie als Offer.

Hiermede mogen wij volstaan en moge dit tevens als bewijs dienen dat de „Beurs" werkelijk niet op de hoogte is van Katholieke zaken.

En hiermede sluiten wij absoluut iedere discussie.

R.B.

[Discussie gesloten — Redactie].

TWEE WONINGEN UITGEBRAND.

Een houten huis op de hoek Fort Waakzaamheidstraat-Sumatrastraat (ongeveer ter hoogte van de bakkerij van Martijn aan de Rodeweg) is gistermiddag geheel uitgebrand.

De brand, die vermoedelijk ontstaan is door een komfoor, werd van de Brandweerkazerne Mundo Nobo uit waargenomen. De brandspuit rukte uit nog vóór het alarm gegeven was en kon een minuut na het uitbreken van de brand al water leveren. Er was evenwel weinig te redden.

Het gehele huis was van hout, de wind wakkerde de vlammen aan. Hoog laaide de vuurgloed, die, mede omdat het huis een weinig tegen de Domi op gelegen was, van verre zichtbaar was. In het huis waren twee woningen. De bovenverdieping werd bewoond door een Nederlandse weduwe, die haar bezit verzekerd had. Beneden woonde een Curaçaos gezin; hier was niets verzekerd.

De bewoners moesten halsover-kop het huis verlaten. In een oogwenk stond alles in lichterlaaie. Niets bleef gespaard. De belendende huizen stond gelukkig zover uit de buurt, dat die behouden bleven. Ook die zijn voor een groot deel van hout.

Het talrijk toerennende publiek zag alles vergaan. Vanmorgen stond nog het wankelende geraamte, geheel verkoold, overeind. Een agent van politie hield de wacht erbij. Alleen aan de Oostzijde kon men de verf van het huis nog wat ontwaren. Het lichte groen stak fel af tegen de geblakerde verkoling temidden waarvan wat electrische meters, een bruin gebrande ijskast, een paar teilen en verdere onbrandbare dingen hingen en stonden.

GEEN HOOFDLETTERS MEER.

De Knickerbocker schijnt een probaat middel te hebben gevonden om met de Duitsers af te rekenen. Althans dat concluderen wij uit het feit, dat men begonnen is „duitsland" en „duitsers" zonder hoofdletter te drukken. Behalve dat het omgekeerde bereikt wordt — beide woorden vallen den lezer nu telkens op — geloven wij, dat onze Prinses Irenebrigade een middel gebruikt, dat nog meer probaat is: kogels.

OFFICIëLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: Ir. G. Schoorl, onderdirecteur van Openbare Werken alhier, 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan 6 weken buitengewoon buitenlands verlof; Mej. E. V. E. Schotborgh, tijdelijk werkzaam gesteld ten kantore van den Secretaris van de Voogdijraad op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen; Mej. M. J. Ruiz, tijdelijk werkzaam gesteld op het Hoofdbureau van Politie alhier, 2 weken vrijstelling van dienst; ingang 18 December 1944; Mej. A. C. van Eps, tijdelijk werkzaam gesteld ter Inspectie der Belastingen, alhier, 14 dagen vrijstelling van dienst; ingang 17 November 1944; A. van Riemsdijk, chefmonteur bij de werkplaatsen van Openbare Werken alhier, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst op Aruba door te brengen; ingang 4 November 1944; J. R. Arends, Gouvernements-geneeskundige te Oranjestad, Aruba, 3 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting daaraan 6 weken buitengewoon buitenlands verlof, met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof in het buitenland door te brengen; E. R. Gill'ard tijdelijk werkzaam gesteld bij de Veterinaire dienst op Curaçao, 20 dagen vrijstelling van dienst; ingang 5 December 1944; Mej. O. Zoetman, tijdelijk werkzaam gesteld ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen, alhier, 4 weken vrijstelling van dienst; L. A. Bitorina, tijdelijk hulpkommies der belastingen op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst, met vergunning deze vrijstelling van dienst op Curaçao door te brengen.

Benoeming: G. F. Lubliek tot tijdelijk gouvernements-geneeskundige op Curaçao met standplaats St. Eustatius; H. van Hofwegen en H. van Giffen tot tijdelijk loods in Curaçao; J. A. Wansing, sergeant-schutter tot vaandrig-schutter der Infanterie.

Eervol ontheven: J. E. Loe Sack Sioe, uit de betrekking van gouvernementsgeneeskundige op St. Eustatius; Dr. M. F. da Costa Gomez is tijdelijk ontheven uit de betrekking van Griffier van het Hof van Justitie in Curaçao.

Overplaatsing: J. E. Loe Sack Sioe, naar St. Maarten en belast met de werkzaamheden van gouvernements-geneeskundige aldaar

Bevordering: M. P. Gorsira, Hoofdagent der burgerpolitie alhier tot Onder-inspecteur der burgerpolitie; E. E. de Castro sergeant-schutter der Infanterie tot sergeant-majoor schutter der Administratie.

Eervol ontslag aan: A. J. Spanjaart tijdelijk deurwaarder der belastingen op Curaçao op zijn verzoek; G. W. van den Arend tijdelijk werkzaam gesteld bij het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling of aan de gouvernements-boekerij en Openbare Leeszaal op zijn verzoek.

Werkzaamstelling: E. G. R. Simon, op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken en belast met de werkzaamheden van Controleur bij de Economische dienst op Aruba; Mevr. R. Lebaks-Marti ten kantore van den Districtsmeester van het 3e district op Curaçao.

Toelating: E. P. Canon is voor de tijd van een jaar toegelaten tot oefening van de tandheelkundige practijk op het eiland Aruba.

Beheer apotheek: Aan den apotheker H. A. L. van der Beld, is vergunning verleend tot het oprichten en houden van een apotheek op het terrein van de N.V. Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij, gelegen in het 2e district op Curaçao.

Vervanging: M. P. B. Gorsira, Referendaris ter Administratie van Financiën is aangewezen om bij afwezigheid, belet of ontstentenis van den Heer Administrateur van Financiën, dezen te vervangen; Dr. M. F. da Costa Gomez is voorlopig tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken.

De wnd. Gouvernements-Secretaris,

F. J. J. Corver.

Rook stijgt op van de havenbedrijven en rangeerterreinen te Kowloon bij een verrassende luchtaanval op de haven van Hongkong. Een Japanse jager (links) keert om de bommenwerpers aan te vallen. Tussen de werf van de koninklijke marine (links) en Stonecutter's Island (boven links) staan vijandelijke schepen in lichterlaaie en vlak buiten het bassin (voorgrond) is nog een schip getroffen. In deze aanval werd 32.000 ton aan vijandelijke scheepsruimte in de grond geboord.